

KESKKONNAAMET

Kaie Kruusmaa
Transpordiamet

Teie 04.07.2024 nr 8-1/24-007/11885-1

Meie 26.07.2024 nr 6-2/24/14376-2

Tingimuslik nõusolek PRT väljastamiseks (Unukse–Mahu tee)

Austatud Kaie Kruusmaa

Olete Keskkonnaametile edastanud projekteerimistingimused (edaspidi *PRT*) riigitee 17159 Unukse–Mahu tee km 1,25 asuva truubi asemele silla ehitusprojekti koostamiseks. *PRT* on toodud, et riigitee 17159 km 1,25 asuv raudbetoonist truup Pada jõel on 2-avaline, avade läbimõõt 1,5 m. Truubi asemele silla ehitamine on vajalik, kuna olemasolev truup on rändetakistuseks kaladele ning Keskkonnaagentuur kavandab kalapääsu rajamist. Truubi asukohas on sõidutee laius 5,0 m ja mulde laius 6,5 m.

Projekti eesmärgiks on olemasoleva riigitee 17159 km 1,25 asuva truubi asemele uue silla ehitamine ja tehniliselt vajaliku teemaa määramine. *PRT* on määratud silla laiusgabariit 8,0 m ning silla ava suuruseks valida minimaalselt 3,7-3,9 meetrit.

Unukse - Mahu teetruup asub Lääne-Virumaal Viru-Nigula vallas Unukse külas. Truup paikneb suuremas osas 17159 Unukse-Mahu tee¹ kinnistul. Osaliselt jäävad truubi konstruktsioonid veel Unukse mõis², Rüütlimõisa³ ja Kõrtsitoa⁴ kinnistutele. Kavandatav tegevus jääb Pada jõe hoiualale⁵ ning Mahu-Rannametsa loodusalale⁶.

Pada jõe hoiuala⁷ kaitse-eesmärk on loodusdirektiivi⁸ I lisas nimetatud elupaigatüübi - jõgede ja ojade (3260) kaitse ning II lisas nimetatud liigi - jõesilmu (*Lampetra fluviatilis*) elupaiga kaitse. Mahu-Rannametsa loodusalal I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on jõed ja ojad (3260), vanad loodusmetsad (*9010), vanad laialehised metsad (*9020), soostuvad ja soolehtmetsad (*9080), siirdesoo- ja rabametsad (*91D0) ning lammi-lodumetsad (*91E0); II lisas nimetatud liik, mille isendite elupaika kaitstakse, on jõesilm.

¹ Katastritunnus 90202:005:1620

² Katastritunnus 90202:005:0061

³ Katastritunnus 90202:005:0004

⁴ Katastritunnus 90202:005:0278

⁵ EELIS kood KLO2000140

⁶ EELIS kood RAH0000532

⁷ Pada jõe hoiuala moodustati Vabariigi Valituse 15.09.2005 määrusega nr 237“ Hoiualade kaitse alla võtmine Lääne-Viru maakonnas“

⁸ EÜ nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ

Hoiualal on keelatud nende elupaikade ja kasvukohtade hävitamine ja kahjustamine, mille kaitseks hoiuala moodustati ning kaitstavate liikide oluline häirimine, samuti tegevus, mis seab ohtu elupaikade, kasvukohtade ja kaitstavate liikide soodsa seisundi⁹. Hoiualal ei või ilma kaitstava loodusobjekti valitseja (Keskkonnaameti) nõusolekuta lubada ehitada ehitusteatisel kohustusega või ehitusloakohustuslikku ehitist¹⁰.

Pada jõgi on elupaigatüübina jõed ja ojad (3260) Pada jõe hoiuala ja Mahu-Rannametsa loodusala kaitse eesmärgiks. Sild tuleb projekteerida selliselt, et see ei halvendaks Natura 2000 ala kaitse-eesmärgiks oleva jõe elupaiga seisundit. Jõe elupaiga osaks on ka jõe kaldad ja need tuleb säilitada looduslikena.

Pada jõe hoiuala kaitsekorralduskava (edaspidi *kaitsekorralduskava*) kohaselt on ala üheks kaitse-eesmärgiks Pada jõe olemasolev seisund on säilinud ja paranenud ning tagatud on kalade vaba liikumine üles- ja allavoolu. Ekspert hinnangu¹¹ kohaselt tõkestab Pada jõel kalade rändeid Unukse - Mahu teetruup, mis tekitab 0,3 m kõrguse astme ja ummistub aeg-ajalt. Lisaks tekitab madalvee ajal astme truubi alusplaat. Rändetakistuseks oleva truubi asendamine sillaga toetab kaitsekorralduskava kaitse-eesmärki.

Pada jõgi kuulub Viru-Kabala-Sonda maanteest suubumiseni Soome lahte Looduskaitseaduse § 51 lõike 2 alusel kaitstavasse lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaikade nimistusse. Lõhe, jõeforelli, meriforelli ja harjuse kudemis- ja elupaigana kinnitatud veekogul või selle lõigul on keelatud olemasolevate paisude rekonstrueerimine ulatuses, mis tõstab veetaset, uute paisude rajamine ning veekogu loodusliku sängi ja veerežiimi muutmine¹². Nimetatud veekogul või selle lõigul on loodusliku sängi, veerežiimi ning veetaseme muutmine paisude rekonstrueerimisel lubatud üksnes juhul, kui sellega parandatakse kalade kudemisvõimalusi¹³.

Arvestades, et kavandatavat tegevust otseselt kaitsekorralduskavas nimetatud ei ole, siis ei saa tegevust lugeda ka otseselt ala kaitsekorraldusega seotud tegevuseks ning otsustajal tuleb anda tegevusloa taotluse menetluses keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang lähtuvalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju hindamissüsteemi seaduse (*KeHJS*) § 6 lg 2 p 22 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi määrus nr 224) § 15 p 8. Samuti tuleb arvestada looduskaitseaduse (edaspidi *LKS*) § 14 lg 1 p 6 kuni 9 väljatooduga, mille kohaselt on kavandatava ehitustegevuse elluviimiseks vajalik Keskkonnaameti nõusolek.

Keskkonnaamet nõustub projekteerimistingimuste andmisega LKS § 14 lg 1 p 7 alusel tingimusel, et arvestatakse alltooduga:

1. Projekti tuleb sisse kirjutada, et juhul kui silla ehitamisel on planeeritud töid ka Pada jões (sette eemaldamine, süvendamine või tahkete ainete uputamine) on vajalik taotleda veekeskonnariskiga tegevuse registreering (veeseadus (VeeS) § 196 lg 2 p 4).
2. Koostatav projekt peab kirjeldama truubi lammutamiseks ja silla ehitamiseks vajalikke töid, mahtusid ja lisatingimusi tööde tegemise viisi osas (näiteks jõe ajutise ümbersuunamise ja ajutiste tammide ehitamise vajadus jms).

⁹ LKS § 32 lg 2

¹⁰ LKS § 14 lg 1 p 6

¹¹ „PADA JÕE UNUKSE - MAHU TEERTUUBI REKONSTRUEERIMISE EELDATAVAD MÕJUD KALASTIKULE. EKSPERTARVAMUS“ Koostanud Tauno Jürgenstein 21.04.2023

¹² LKS § 51 lg 1

¹³ LKS § 51 lg 2

3. Projektis tuleb välja tuua tööde teostamise meetodid, kirjeldades kasutatavat tehnikat ja masinate asukohti (kas asuvad kaldal või veekogus).
4. Projektis tuleb kirjeldada tööde läbiviimist, s.t näidata, kus toimub ehitusmaterjalide ladustamine, ehitussõidukite parkimine ning rõhutada, et ehitussõidukitega ei liigutaks voolavas vees ning pärast tööde lõppu taastatakse jõe võimalikult looduslähedane ilme. Kaldad tuleb säilitada looduslikena.
5. Veesisesed tööd tuleb planeerida suvisele madalveeperioodile 01.06-15.09.
6. Juhul kui Pada jõe veekaitsevööndis on tööde käigus vaja eemaldada puid või võsa on vajalik Keskkonnaameti nõusolek puu- ja põõsarinde raieks veekaitsevööndis (10 m)¹⁴. Masinate hooldustöid ja tankimist ei tohi teha veekogule lähemal kui 10 m ning masinad peavad olema töökorras. Vältida tuleb kütuse ja õli sattumist vette.
7. Silla ehitamisel ja selle järgselt peab rajatis läbi laskma veekogule omased vooluhulgad ja ei tohi tekitada paisutust. Veekogu põhi peab silla all jääma ühtlane võrreldes sellest ülesvoolu ja allavoolu jääva veekogu põhjaga. Rajatis ei tohi veevoolu aeglustada ega kiirendada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Maret Vildak
juhtivspetsialist
looduskasutuse osakond

Krista Pukk 5699 5021
krista.pukk@keskkonnaamet.ee

¹⁴ VeeS § 119 p 2